

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ (МАС)
МЕНАЏМЕНТ У СИСТЕМУ ЗДРАВСТВЕНЕ
ЗАШТИТЕ

Распоред предмета по семестрима и годинама студија за студије другог степена студија: МАС, МСС и САС (бира се 1 од 5 изборних предмета)

Редни број	Шифра	Назив	Сем.	Активна настава				Ост.	ЕСПБ	Обавезни/ Изборни О/И	Тип предмета
				П	В	ДОН	СИР/ ПИР				
1.	МЗМО1	Базичне вештине у информацији	I	3	2	0	0	0	6	О	НС
2.	МЗМО2	Методологија научних истраживања	I	4	3	0	0	0	7	О	ТМ
3.	МЗМО3	Здравствени и пословно информациони системи	I	3	2	0	0	0	6	О	СА
4.	МЗМО4	Теорија и принципи рачуноводства здравствених организација	I	2	2	0	0	0	5	О	СА
5.	МЗМО5	Финансијска анализа здравствених организација	I	2	2	0	0	0	5	О	СА
6.	МЗМИ1	Евалуација и планирање здравствених сервиса	II	3	2	0	0	0	4	О	НС
7.	МЗМИ2	Квантитативне методе за здравствене организације	II	3	2	0	0	0	4	О	СА
8.	МЗМИ3	Политика и систем здравствене заштите	II	3	2	0	0	0	5	О	СА
9.	МЗМИ4	Економија у здравству	II	3	2	0	0	0	4	О	СА
10.	МЗМИ5	Финансијски менаџмент у систему здравствене заштите	II	2	2	0	0	0	4	И	СА
11.	МЗМИ6	Теорија ревизије здравствених организација	II	2	2	0	0	0	4	И	СА

12.	МЗМИ7	Менаџмент људским ресурсима и вештине комуникарања	II	2	2	0	0	0	4	И	СА		
13.	МЗМИ8	Микроекономија - општа и финансијска економија у здравству	II	2	2	0	0	0	4	И	СА		
14.	МЗМИ9	Откривање, истрага, одвраћање и превенција превара у здравственим организацијама	II	2	2	0	0	0	4	И	СА		
15.	МЗМО5	Стручна пракса	II	0	0	0	0	2	3	О	СА		
16.	МЗМО6	Завршни мастер рад - истраживање	II	0	0	0	2	0	3	О	СА		
17.	МЗМО7	Завршни мастер рад - израда и одбрана	II	0	0	0	0	1	4	О	СА		
Укупно часова (предавања+вежбе, ДОН, остали часови) и ЕСПБ на години				28	21	2		3	60				
Укупно часова активне наставе на години				51/765									
Укупно часова наставе на години				54/810									

**УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА**

**МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ
МЕНАЏМЕНТ У СИСТЕМУ ЗДРАВСТВЕНЕ
ЗАШТИТЕ**

Књига предмета

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: БАЗИЧНЕ ВЕШТИНЕ У ИНФОРМАТИЦИ			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија			
Циљ предмета Овладавање знањима и вештинама прикупљања медицинских података, анализе, интерпретације и доношења закључчака, као и генерисања, преноса, чувања и коришћења информација у циљу решавања здравствених проблема. Упознавања основа информационих и комуникационих технологија.			
Исход предмета Оспособљеност за коришћење информационих и комуникационих технологија у процесу доношења одлука у здравственом информационом систему. Познавање основа оперативног система Windows. Самостално коришћење MS Office програмског пакета.			
Садржај предмета ОБЛАСТ 1. МЕДИЦИНСКИ ПОДАЦИ. Типови медицинских података. Употреба медицинских података. Прикупљање, чување, и коришћење података. Базе података и базе знања. Улога информационих технологија у дисеминацији медицинског знања. Електронски картон пацијента. ОБЛАСТ 2. ИНФОРМАЦИОНЕ И КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ (ИКТ). Преглед компјутерског хардвера и софтвера. Компјутерски системи и њихова употреба. Врсте софтвера. Рачунарске мреже. Заштита података и уређаја. Злонамерни програми. Еколошки (green IT) и здравствени аспекти коришћења ИКТ. Ергономија. Концепти веб претраживања. Информације на интернету. Концепти комуникације. Коришћење е-маила. ОБЛАСТ 3. WINDOWS и MICROSOFT OFFICE. Основе оперативног система Windows. Основе Word-а. Креирање докумената. Форматирање. Објекти. Обједињавање поште (майл мерге). Основе Excel-а. Ђелије. Управљање радним листовима. Формулe и функције. Форматирање. Графикони. Основе Power Point-а. Припрема презентација. Текст. Графикони. Графички објекти.			
Препоручена литература 1. Н. Здравковић, Информатичке методе у биомедицинским истраживањима, Медицински факултет Универзитета у Крагујевцу, 2021. 2. G. Glandon, D. Slovensky, D. Smaltz, Information Technology for Healthcare Managers, Ninth edition, AUPHA/HAP Book, 2020. 3. J. Lambert, S. Lambert, Windows 10 Корак по корак, CET, Београд, 2016. 4. J. Walkenbach, H. Tyson, F. Wempen, C. Prague, M. Groh, P. Aitken, L. Bucki, Microsoft Office 2007 Библија, Микро Књига, Београд, 2015.			
Број часова активне наставе: 75	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе Предавања и вежбе			
Оцена знања (максимални број посна 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава	30		

Назив предмета: МЕТОДОЛОГИЈА НАУЧНИХ ИСТРАЖИВАЊА**Статус предмета:** Обавезан**Број ЕСПБ:** 7**Услов:** Уписан први семестар мастер академских студија**Циљ предмета**

Усвајање теоријских сазнања и практичних вештина у пројектовању и реализацији процеса научних истраживања. Примена научно-истраживачких метода, индукције и дедукције, статистичких техника и поступака у научном раду, као и припрема студената за реализацију самосталног научно-истраживачког рада.

Иход предмета

Оспособљеност за индивидуални научно-истраживачки рад, као и вођење тимова ангажованих на пројектима. Компетентност за примену основних и изведених научно-истраживачких метода, статистичких техника и поступака. Оспособљеност за пројектовање, реализација и презентовање резултата научно-истраживачког рада, као и самостална израда научних чланака у часописима са SCI листе.

Садржај предмета**Теоријска настава**

Садржај предмета укључује разматрање актуелних дефиниција, циљева, основних принципа, области и метода у епидемиолошким, клиничким и јавноздравственим истраживањима. Стварање нових знања и технологија за решавање нерешених здравствених проблема и, кроз организовање постојећих знања, њихово усмеравање на спровођење одређених интервенција. Природа научног сазнања научне реалности. Однос науке и методологије научних истраживања. Научно-истраживачка делатност и њена улога у развоју науке. Научно-истраживачки пројекти. Фазе научних истраживања; пројектовање и реализација научних истраживања. Структура пројекта истраживања, оперативних планова и истраживачких поступака. Употреба статистике и информатике у научним истраживањима. Биостатистика, методе и технике обраде података. Основне и изведене научно-истраживачке методе: посматрање, испитивање, експеримент, студија случаја, анализа садржаја. Универзијационе и мултиваријационе статистичке методе у служби анализе података, тумачења и презентовања резултата.

Практична настава

Докторска теза: анализа креативне компоненте научног метода. Начин припреме излагања на задату тему – показна вежба на примеру једног апстракта. Припрема излагања на задату зему – на основу задатог абстраката студенти припремају концепт излагања и видео презентацију. Презентација припремљених излагања – свака група приказује своју припремљену презентацију. Показна вежба о начину припреме усменог излагања на задату тему са основним деловима рада; приказ различитих модела припремљених излагања. Израда усмених излагања на задате теме. Презентација припремљених излагања на задате теме

Препоручена литература

1. Д. Михаиловић, Методологија научних истраживања, ФОН, Београд, 2012.
2. Д. Михаиловић, Методологија научноистраживачких пројекта СП, Београд, 2004.
3. Е. Нејгел, Структура науке, Научна књига, Београд, 1991.
4. С. Рајнберг, Методе и технике научног рада, Научна књига, Београд, 1997.
5. L. Sullivan, Essentials of Biostatistics for Public Health, Jones & Bartlett Learning, London, 2011.
6. G. Belle, P. J. Heagerty, L. D. Fisher, T. S. Lumley, Biostatistics: A Methodology For the Health Sciences, Wiley-Interscience, London, 2004.

Број часова активне наставе: 105**Предавања: 60****Практична настава: 45****Методе извођења наставе**

Предавања и други облици наставе.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
Активност у току предавања	10	Писмени испит (тест)	70
Практична настава	20		

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите
Назив предмета: ЗДРАВСТВЕНИ И ПОСЛОВНО ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија

Циљ предмета

Познавање аспеката коришћења информационих система у здравству базираних на науци и технологији и њихова примена у пракси. Такође, оспособити студенте да: користе информације у јавној здравственој пракси, са посебним нагласком на систематски приступ у управљању информацијама јавног здравља; користе информационе и комуникационе технологије у повећању њихове ефикасности и ефективности; примене знања и вештине потребне за правилно критичко решавање проблема у области здравствене политике и да могу да предвиде главне проблеме у циљу побољшања здравља и квалитета система здравствене заштите; стекну подробније знање о законима и принципима интегрисаног информационог система у савременом радном окружењу у јавном здравственом систему.

Исход предмета

Обученост за рад на савременим информационим системима, познавање теоријске и практичне примене анализе, синтезе и других здравствених и медицинских метода којима могу је могуће остварити успешну реализацију циљева на пољу здравствених информационих система у смислу појачане ефикасности и свеукупне ефикасности.

Садржај предмета

Теоријска настава

Улога информационог система у предузећу. Здравствени информациони систем. Методологије развоја информационих система. Структурна системска анализа. Моделовање података. Архитектура информационог система. Управљање информационим системима, специфични пословни информациони системи. Успешност информационе технологије у привредним друштвима. Квалитет и стандарди у информационим технологијама. Сигурност и заштита информационих система. Етичка питања у развоју и употреби информационих система. Дизајн, имплементација, евалуација и одржавање здравствених информационих система. Електронска здравствена документација, телемедицина и мобилне технологије.

Практична настава

Стратегије претраживања здравствених информација на интернету и онлајн базама података. Извори претраживања здравствених информација на интернету и онлајн базама података. Идентификација информационог процеса, структура података, класификације и номенклатуре, стандардизација, тајност и безбедност. Студија случаја - Дизајн база података и упита. Студија случаја - електронска здравствена документација, примери, коришћење, евалуација. Одлучивање подржано коришћењем здравствених информационих система.

Литература

1. А. Његуш, Пословни информациони системи, Универзитет Сингидинум, Београд, 2021.
2. J. V. Bemmel, M. A. Musen, Handbook of medical informatics, Springer, 2002.
3. P. Degoulet, M. Fieschi, Introduction to clinical informatics, Springer, 1997.

Број часова активне наставе: 75   Теоријска настава: 45   Практична настава: 30

Методе извођења наставе

Предавања, проактивни рад у малим групама на вежбама, семинарски рад, решавање проблема и други облици наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	30	писмени испит	70

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: ТЕОРИЈА И ПРИНЦИПИ РАЧУНОВОДСТВА ЗДРАВСТВЕНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија			
Циљ предмета Омогућити студентима стицање основних теоријских знања из рачуноводства. Разумевање рачуноводствених принципа, рачуноводствених појмова и категорија у циљу сагледавања кретања средстава и извора средстава предузета, настанка и обухватања прихода и расхода, утврђивања финансијског резултата, разумевања повезаности основних финансијских извештаја (билинса стања, билинса успеха и извештаја о новчаним токовима).			
Исход предмета Оспособљеност за примену рачуноводствених принципа, разумевање рачуноводственог праћења пословних трансакција и састављање финансијских извештаја предузета.			
Садржај предмета Теоријска настава Садржина и циљеви финансијског извештавања (нормативна основа вођења књига, рачуноводствени принципи, економски догађаји и њихова подела према утицају на целину билинса). Глобална процедура у систему двојног књиговодства (инвентар имовине, дневник и главна књига, књиговодствена документација, помоћне књиге, пробни лист, предзакључна књижења, закључни лист, формалан закључак књига, годишњи обрачун). Принципи уредног књиговодства. Књиговодствено обухватање економских догађаја (књиговодствено обухватање прибављања финансијских средстава из сопствених и позајмљених извора, књиговодствено обухватање набавке сталне имовине, књиговодствено обухватање набавке залиха, књиговодствено обухватање измирења обавеза према добављачима, књиговодствено обухватање трошкова и њихово временско разграничење, књиговодствено обухватање прихода и расхода, временско разграничавање прихода и расхода, расходовање основних средстава, књиговодствено обухватање вишкова и мањкова, књижење обезвређења имовине, резервисања). Обрачун периодичног резултата методом укупних трошкова. Израда закључног листа и састављање основних финансијских извештаја.			
Практична настава Примена двојног књиговодства на реалним подацима. Практичан рад на бази рачуноводственог софтвера.			
Литература 1. К. Шкарић Јовановић, Финансијско рачуноводство, Економски факултет, Београд, 2016. 2. А. Митровић, С. Кнежевић, Рачуноводство, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи Универзитета у Крагујевцу, 2020. 3. С. Кнежевић, Финансијско извештавање, самостално издање аутора, Београд, 2019. 4. С. Милојевић, М. Радонић, С. Ђурић Дакић, Ј. Руњић, Збирка задатака из рачуноводства, Висока школа стручних студија, Аранђеловац, 2020. 5. P. A. Libby, F. Hodge, R. Libby, Financial accounting, 11th Edition. Mc Graw Hill, 2023.			
Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе Предавања, проактивни рад у малим групама на вежбама, семинарски рад, решавање проблема и други облици наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе активност у току предавања	Поена 30	Завршни испит писмени испит	Поена 70

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА ЗДРАВСТВЕНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија			
Циљ предмета Примарни циљ је омогућавање теоријског разумевања финансијске анализе. Секундарни циљ је оспособљавање студената да примене методе финансијске анализе, као и да у широкoj мери разумеју како се квантитативне методе користе за тестирање финансијске литературе у области здравства. Случајеви и проблеми ће се уводити постепено и развијаће аналитичко и креативно размишљање студената.			
Исход предмета Стицање вештине ефикасне анализе финансијских извештаја ради суочавања са изазовима конкурентног пословног света.			
Садржај предмета Теоријска настава Финансијски извештаји (билинс стања, биланс успеха, извештај о новчаним токовима). Циљеви финансијске анализе за различите кориснике (инвеститоре, кредиторе и др.). Методе финансијске анализе (анализа финансијских показатеља, вертикална и хоризонтална анализа, анализа промена из године у годину, анализа варијација према типу индустрије, поређења, анализа нефинансијских информација релевантних за финансијску анализу). Анализа ликвидности (краткорочна ликвидност - показатељи; дугорочна ликвидност – соловентност, и показатељи). Анализа профитабилности (профитабилност и мерење профитабилности: показатељи профитабилности - "Ду Понт" принос на средства). Анализа инвестицирања (показатељи које користе инвеститори). Анализа новчаних токова (показатељи новчаних токова). Специфична употреба финансијских показатеља (предвиђање банкрота предузећа помоћу З показатеља). Финансијска анализа за потребе вредновања предузећа (употреба финансијских показатеља као мултипликатора у поступку процене). Систем двојног књиговодства (Књижење пословних примена по систему двојног књиговодства - књижење пословних промена преко главне књиге, дневника, аналитичких и синтетичких картица). Књижење пословних промена и догађаја (продаја и набавка залиха, робе и готових производа; готовина; ситан инвентар; стална имовина; нематеријална имовина и амортизација; активна и пасивна временска разграничења; потраживања и обавезе; дугорочна резервисања и обавезе; финансијски трошкови). Припрема пробног билинса (пробни билинс, корекција грешака; контрола и усаглашавање рачуна; усклађивање са банком; спорна конта). Припрема основних финансијских извештаја (билинс стања, биланс успеха, напомене уз финансијске извештаје, пословне промене настале након периода извештавања, извештај о новчаним токовима, непотпуне трансакције). Припрема консолидованих финансијских извештаја (зависна предузећа, повезана предузећа).			
Практична настава Књиговодствено обухватање економских догађаја применом система двојног књиговодства на реалним подацима. Примена инструмената финансијске анализе на реалним подацима.			
Литература 1. Н. Жаркић Јоксимовић, В. Богојевић Арсић, В. Димитровић, В. Рачуноводство, Факултет организационих наука, Београд, 2020. 2. С. Кнежевић, А. Митровић, М. Вујић, А. Гргор, Анализа финансијских извештаја, 1. изд. Београд, самостално издање аутора, 2019. 3. М. Родић, Г. Вукелић, Б. Вуковић, Анализа финансијских извештаја, Економски факултет, Суботица, 2017. 4. М. Адамовић, С. Милојевић, Н. Здравковић, Увод у финансијски менаџмент и рачуноводство здравствених организација, Апотекарска установа „Здравље лек, Београд (извршни издавач), Факултет медицинских наука, Универзитет у Крагујевцу (сузиздавач), 2023 5. Р. Стојановић, Финансијско извештавање, ACCA приручник, Савез рачуновођа и ревизора Србије, Београд, 2006. 6. S. Knežević, M. Milojičić, S. Nikolovski, S. Milojević, J. Travica, Analysis of key financial performance indicators of private laboratories, chapter 4, Business Threats and Opportunities in the Western Balkans, UK: Cambridge Scholars Publishing, 2021.			
Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе Предавања, проактивни рад у малим групама на вежбама, семинарски рад, решавање проблема и други облици наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	30	писмени испит	70

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите
Назив предмета: ЕВАЛУАЦИЈА И ПЛАНИРАЊЕ ЗДРАВСТВЕНИХ СЕРВИСА
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Уписан други семестар мастер академских студија

Циљ предмета

Омогућити студентима да науче основе евалуације и планирања здравствених сервиса. Циљ предмета је и оријентација професионалаца у евалуационим процесима, оспособљавање менаџера да критички процењују различите факторе који утичу на ове процесе, да управљају факторима и развију евалуациони план.

Исход предмета

Познавање модела, дефинисање евалуације и формулатија евалуационих питања; развијен дизајан евалуационог истраживања; развијен оквир за узорковање и испитивање могућности генерализирања, екстерне валидности и трансферабилности; познавање различитих метода процене у евалуирању сервиса; познавање основних квантитативних и квалитативних метода прикупљања података; упознатост са ограничењима, предрасудама и проблемима са којима је могућ сукрет током евалуације; развијање плана евалуације; критичко преиспитивање евалуационих извештаја; познавање: метода планирања здравствених сервиса; модела формулисања евалуационих питања и плана; метода одређивања општих и специфичних циљева; индикатора за сваки појединачни специфични циљ; детерминације евалуационих модела; принципа одабира техника за прикупљање података (квалитативне и квантитативне); модела сажимања претходних информација у циљ-индикатор-податак-матрикс; принципа припреме активности-имплементација плана и предлога ресурса; упознатост са аспектима скапирања плана дисеминације и коришћења евалуационог процеса и резултата; познавање начина утврђивања могућих ограничења и препрека у евалуацији; познавање аспеката прерађивања и израде завршног евалуационог плана; планирање здравствених сервиса.

Садржај предмета

ОБЛАСТ 1. БАЗИЧНИ ПРИНЦИПИ ЕВАЛУАЦИЈЕ. Дефиниције, типови евалуације, сврха, корист, програм, опис, ефекти, активности, ресурси, контекст, утицај, околности, окружења, евалуациона питања, евалуациони план, циљеви (општи и специфични).

ОБЛАСТ 2. ЕВАЛУАЦИОНИ МОДЕЛИ. Идентификација, дизајн, квалитет метода за процену евалуације.

ОБЛАСТ 3. УЗОРКОВАЊЕ, ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА И АНАЛИЗА. Узорак, узорковање, развијање индикатора, прикупљање података, план анализе.

ОБЛАСТ 4. АКТИВНОСТИ И ПЛАНИРАЊЕ ЗДРАВСТВЕНИХ СЕРВИСА. Активности евалуације, имплементација плана, предлог ресурса, ограничења, израда завршног евалуационог плана.

Литература

1. Issel M., Health Program Planning and Evaluation: A Practical, Systematic Approach for Community Health: A Practical, Systematic Approach for Community Health, 4th Edition, Jones & Bartlett Learning, 2017.
2. WHO. [Integrated health services: what and why?](#)
3. <http://www.who.int/management/strengthen/en/>
4. Access to health services in the European Union, European Commision, European Union, 2016.

Број часова активне наставе: 75   Предавања: 45   Практична настава: 30

Методе извођења наставе

Предавања и други облици наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
семинар	30		

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите
Назив предмета: КВАНТИТАТИВНЕ МЕТОДЕ ЗА ЗДРАВСТВЕНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Уписан други семестар мастер академских студија

Циљ предмета

Упознавање студената са математичким и статистичким техникама, као и моделима анализе података ради процене вредности и претпоставки, као и подршке менаџерским одлукама у здравственом сектору. Упознавање са применом квантитативних метода, са посебним фокусом на политику здравствене заштите и управљању.

Исход предмета

Усвајање знања и вештина коришћења статистичких анализа за управљање перформансама и за процену здравствених услуга и програма. Оспособљеност за коришћења квантитативних информација за доношење одлука. Реконструкција административних проблема у истраживачка питања. Познавање утицаја карактеристика дескриптивне статистике на доношење одлука. Познавање начина избора и примене одговарајућих статистичких тестова. Поседовање вештине имплементације резултата хипотеза теста са номиналним подацима у ситуације доношења одлука "реалног живота". Оспособљеност за заједнички рад, у тимском окружењу.

Садржај предмета

ОБЛАСТ 1: ОСНОВИ СТАТИСТИКЕ. Врсте података. Расподеле учесталости. Мере централне тенденције. Мере дисперзије. Графикони. Парето графикови. Нормална расподела. Интервали поверења. Расподела узорка средине. Хиквадрат тест. Монте Карло метод. Анализа варијансе. Линеарна регресија. Тестирање хипотезе за разлику између средина. Тестирање хипотезе за разлику између пропорција. Регресиона анализа. Вишеструка регресија.

ОБЛАСТ 2: КВАНТИТАТИВНИ МЕТОДИ. Квантитативне методе доношења одлука у управљању здравственом заштитом. Кораци у процесу прогнозирања. Процес доношење одлука у здравственим установама: идентификација проблема и његове природе, спецификација циљева и критеријума одлуке, развој алтернатива, анализа и поређење алтернатива, избор најбољих алтернатива, имплементација избора, контролисање и праћење резултата. Методе локације: трошкови-профит-запремина анализа, методе оцењивања фактора, методе са више атрибута и метод центар гравитације. Реинжењеринг.

Препоручена литература

1. Н. Здравковић, Статистичке методе у биомедицинским истраживањима, Медицински факултет Универзитета у Крагујевцу, 2021.
2. M. Saks, J. Allsop, Researching Health: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Third Edition: Techniques and Applications, third edition, SAGE Publications Ltd, 2019.
3. J. Pallant, SPSS: приручник за преживљавање, превод 6. издања, Микро Књига, Београд, 2017.

Број часова активне наставе: 75   Теоријска настава: 45   Практична настава: 30

Методе извођења наставе

Предавања, проактивни рад у малим групама на вежбама, семинарски рад, решавање проблема и други облици наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава	30		

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите

Назив предмета: ПОЛИТИКА И СИСТЕМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Статус предмета: Обавезан

Број ЕСПБ: 5

Услов: Уписан други семестар мастер академских студија

Циљ предмета

Упознавање студената са основама приступа јавном здрављу, развоја и успостављања традиционалних система здравствене заштите односно здравствене политици. Стицање увида у могућности истраживачких метода у овој области кроз интервентне и проспективне или опсервационе и ретроспективне студије тзв. агрегационих макроподатака, како би се сагледале могућности у њиховом коришћењу у здравственом управљању (менаџменту).

Исход предмета

Поседовање свеобухватног знања о успостављању и изазовима јавног здравља у свету у добу глобализације; познавање принципа и техника здравствено политичких и економских анализа. Оспособљност за примену појединих техника попут ЦЕА (студије исплативости) или студија трошка болести. Фамилијарност са начинима процењивања светског оптерећења болешћу, а на основама методологије СЗО и Проекта Глобалне Процене Терета Болести ГБД, познавање природе и квантитативних односа међу водећим ризико факторима по здравље људи у данашње време и уобичајеним здравственим политикама појединих регионалних традиција у борби са истим. Осамостаљеност у јавно здравственом и здравствено политичком мишљењу и оспособљеност за самостално деловање и одлучивање утемељено на доказима.

Садржај предмета

Теоријска настава

Здравствена политика – циљеви, стратегије и утицај на ефикасност; Болнице и плаћање пружања болничке здравствене заштите; Владина политика и циљеви у домену јавног здравља; Национални здравствени систем; Хијерархија медицинских установа као институционални оквир здравствене заштите; Здравствени стручњаци као даваоци медицинских услуга; Квалитет здравствене заштите; Појам квалитета живота пацијента; Процес акредитације здравствених установа; Концепти превентивно и куративно оријентисане здравствене заштите/улога скрининга и дугорочне добити.

Транзиционе реформе здравства у Источној Европи по Западном моделу и појам породичног лекара; Кључни изазови јавног здравља у свету; Болести сиромаштва и Трећи свет; Болести благостања (ХНБ/NCDs) и развијене земље; Пројекат Здравствене метрике – Глобални Терет Болести (ГБД) и његови резултати и применљивост; Методологија Светске Здравствене Организације у изражавању морбидитета и морталитета (DALY, QALY...) и њени Годишњи извештаји о здрављу; Старење становништва/популације као раширена светска појава; Питање здраве исхране и експанзија Генетски модификоване хране на светском тржишту.

Дизајн истраживања у јавном здрављу; Рад са базама података и јавним репозиторијумима; Модели неких кључних извора података у сferи глобалног здравља – OECD Health, WHO HFA-DB, UN извори; Узорковање-општи принципи формирања узорка; Статистичка обрада података-избор теста; Квалитативне методе истраживања у јавном здрављу; Примењени принципи израде дизајна истраживања; Етика у науци; Питања добре клиничке и добре праксе у истраживању; Етички комитети; Етика у објављивању научних резултата; Хијерархија научних доказа - Систематски прегледи и мета-анализе; Медицина заснована на доказима (EBM) и њене примене у клиничким и јавно здравственим студијама.

Практична настава

Систематски прегледи и мета-анализе; Медицина заснована на доказима (EBM): примери из праксе.

Литература

1. T. Dyer Tuttle. Principles of Public Health. Perlego, 2017.
2. R.H. Blank, V Bureau, E Kuhlmann. Comparative Health Policy. 5th Edition. Bloomsbury Academic, 2017.
3. Jo. M. Martins, Indra Pathmanathan, David T. Tan, Shiang Cheng Lim and Pascale Allotey Systems Thinking Analyses for Health Policy and Systems Development. Cambridge University Press, 2021.
4. М. Јаковљевић и др., Здравствена економија са фармакоекономијом за студенте медицинских наука, Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, 2014.
5. A. E. Birn, Y. Pillay, T. H. Holtz, Textbook of Global Health, 4th Edition, Oxford University Press, 2017.

Број часова активне наставе: 75

Теоријска настава: 45

Практична настава: 30

Методе извођења наставе

Предавања и други облици наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Посна	Завршни испит	Посна
активност у току предавања	30	писмени испит	70

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: ЕКОНОМИЈА У ЗДРАВСТВУ			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Уписан други семестар мастер академских студија			
Циљ предмета Упознавање студената са основама процене здравствених технологија (HTA – Health Technology Assessment) као кардиналног методолошког приступа у процени исплативости и ефективности медицинских процедура. Студент треба да стекне увид у могућности истраживачких метода у овој области и да се упозна са широким наслеђем интердисциплинарних здравствених наука да би сагледао своје могућности у њиховом коришћењу у пракси здравственог управљања (менаџменту) и расподели ресурса.			
Исход предмета Развијено појмовног апарат и критичког начина мишљења заснованог на традицији здравствене економије и сродних интердисциплинарних наука. Упознатост са принципима и техникама здравствено економских анализа и управљања. Оспособљеност за примену појединих техника попут ЦЕА (студије исплативости) или студија трошкова болести. Фамилијарност са начинима обављања процене здравствених технологија (ХТА) у различитим земљама и моделима организације националних агенција за ХТА у Европи и шире.			
Садржај предмета ОБЛАСТ 1. ЗДРАВСТВЕНА ЕКОНОМИЈА. Процена Здравствених Технологија (ХТА) и њен историјски развој и савремени значај; Здравствена економија – историјат и теоретске основе; Корени раста расхода/трошкова пружања медицинских услуга и дугорочне болничке и кућне неге; Основни принципи тржишне економије примењени на здравствени сектор; Посебности тржишта здравствених услуга; Грађанство као потрошачки слој и тражња за здрављем ; Питање приуштивости и једнакости приступа здравственој заштити; Нужност примене економских критеријума расподеле ресурса у здравству; Концепт дељења ризика и настанак здравственог осигурања; Значај здравља популације за економску продуктивност друштва и одрживи развој; Финансијери здравствене заштите – Бизмарк, Бевериц, Семашко и мешани модели финансирања; Национални здравствени рачун као концепт Светске здравствене организације (NHA); Животни циклус лека „од идеје до тржишта“; Политика цена у фармацеутском сектору, рефундација и приступ тржишту. ОБЛАСТ 2. ПРОЦЕНА ЗДРАВСТВЕНИХ ТЕХНОЛОГИЈА. Дизајн истраживања у сferи здравствене економије / ХТА; Рад са базама података и јавним репозиторијумима; Модели неких кључних извора података у овој области – INAHTA, KOCHRANE и сродни извори; Хијерархија научних доказа - Систематски прегледи и мета-анализе; Медицина заснована на доказима (EBM) и њене примене у клиничким и јавно здравственим студијама; ХТА методолошки приступи и варијетети форми националних ХТА агенција.			
Препоручена литература 1. M. Јаковљевић, и др., Здравствена Економија са Фармакоекономијом за студенте Медицинских Наука, Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, 2014. 2. D. Jackson, Healthcare Economics, 1st Edition, Scion Publishing, 2012. 3. L. Annemans, Health Economics for Non-Economists: An Introduction to the Concepts, Methods and Pitfalls of Health Economic Evaluations, Academia Press Scientific Publishers, 2008. 4. ML. Berger, K. Binge fors, EC. Hedblom, CL Pashos, GW. Torrance, Health Care Cost, Quality, and Outcomes: ISPOR Book of Terms, Lawrenceville, NJ: ISPOR, 2003.			
Број часова активне наставе: 75	Предавања: 45	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе Предавања и други облици наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	20	писмени испит	60
семинар	20		

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: ФИНАНСИЈСКИ МЕНАЏМЕНТ У СИСТЕМУ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Уписан други семестар мастер академских студија			
Циљ предмета. Усвајање основних знања о концепту финансирања у систему здравствене заштите и стицање вештина неопходних за мобилизацију, акумулацију и прерасподелу новца у циљу задовољења здравствених потреба становника.			
Иход предмета. Оспособљеност за: јасно разумевање употребе и праксе менаџерског рачуноводства у планирању и контроли активности здравствене службе; припремање и интерпретацију низа финансијских извештаја у вези са одговорношћу, трошковима, доношењем одлука и буџетском контролом. Познавање методе евалуације различитих приступа финансирања капиталних трошкова и примене технике инвестиционих процена релевантних за здравствене установе.			
Садржај предмета ОБЛАСТ 1: Модели финансирања здравствене заштите, извори финансирања и начини плаћања пружаоцима здравствених услуга за њихов рад. Методе потпуне финансијске евалуације: финансијско извештавање, рачуноводство трошкова, евиденцију прихода и биланса стања. ОБЛАСТ 2: Системи контроле и тумачења финансијских извештаја. Основна знања о трошковима са аспекта: понашања везано за трошкове; анализе трошкова, као и односа између трошкова и цене здравствених услуга; трошкови у мерењу учинка; фиксни и флексибилни буџети; потенцијална корист од буџетирања заснованог на активностима. Основе инвестирања пројектата, извори финансирања и анализа исплативости при управљању пројектима.			
Препоручена литература 1. P. Mary: Healthcare finance and financial management, DEStech Publications Inc, 2014. 2. M. Nowicki: Introduction to the Financial Management of Healthcare Organizations, 7th edition, Health Administration Press, 2017.			
Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе Предавања и вежбе (PBL)			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	30	Усмени испит	70

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: ТЕОРИЈА РЕВИЗИЈЕ ЗДРАВСТВЕНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Уписан други семестар мастер академских студија			
Циљ предмета Стицање знања и способности целовитог сагледавања значаја активности интерне и екстерне ревизије. Разумевање процеса и циклуса ревизије.			
Исход предмета Познавање основних аспеката и практичних алата неопходних за обављање интерне и екстерне ревизије.			
Садржај предмета Теоријска настава Дефинисање и врсте ревизије. Увод у процес ревизије (циљ ревизије, ризик и материјалност (значајност) у поступку ревизије, стандардни модел процеса ревизије). Прихватање клијента (прикупљање информација о пословању клијента, улови ангажовања ревизора, коришћење других професионалаца у ревизији). Планирање ревизије (стицање сазнања о привредном друштву и привредној грани; прелиминарни аналитички поступци; стицање сазнања о рачуноводственом систему и систему интерне контроле; процена материјалности; процена ризика ревизије; анализа ризика - инхерентни, контролни, ризик детекције; припрема програма ревизије). Интерна контрола и њене компоненте (дефиниција, значај и врсте интерне контроле, компоненте интерне контроле, контролно окружење, процена контролног ризика, поступци интерне контроле, тестирање интерне контроле). Ревизорски докази (технике прикупљања доказа, формирање узорка, аналитички поступци, поузданост појединачних техника за прикупљање доказа). Ревизорски извештај (анализа накнадних догађаја, основни елементи ревизорског извештаја, мишљење ревизора - позитивно, негативно, са резервом, уздржавање од мишљења). Међународни стандарди ревизије – MCP (MCP 100-199 Уводна питања; MCP 200-299 Одговорности; MCP 300-399 Планирање; MCP 400-499 Интерна контрола; MCP 500-599 Документација и докази ревизора; MCP 600-699 Коришћење резултата рада других; MCP 700-799 Закључци ревизора и извештавање; MCP 800-899 Специјалне области; MCP 900-999 Услуге сродне ревизији). Професионална етика (етичке дилеме и принципи; потреба за професионалном етикот; етички кодекс; независност; интегритет и објективност; одговорност; повериљивост; рекламирање; утврђивање накнаде).			
Практична настава Студије случајева.			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. А. Митровић, АС. Кнежевић, Контрола и ревизија, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи Универзитета у Крагујевцу, 2023. 2. Водич за праксу: Ревизорски извештаји, онлајн издање, Удружење интерних ревизора Србије, 2018. 3. М. Станишић, Интерна контрола и интерна ревизија, Универзитет Сингидунум, Београд, 2014. 4. B. Porter, J. Simon, D. Hatherly, Principles of external auditing, John Wiley & Sons, 2014. 5. G. Puttick, S. Van Esch, The principles and practice of auditing. Juta and Company Ltd, 2007. 6. Међународни стандарди и саопштења ревизије, контроле квалитета, прегледа, осталих уверавања и сродних услуга "Сл. гласник РС", бр. 100/2018. 			
Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе Предавања, проактивни рад у малим групама на вежбама, семинарски рад, решавање проблема и други облици наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе активност у току предавања	Поена 30	Завршни испит писмени испит	Поена 70

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите
Назив предмета: МЕНАЏМЕНТ ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА И ВЕШТИНЕ КОМУНИЦИРАЊА
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Уписан други семестар мастер академских студија

Циљ предмета

Овладати делотворним надзором људских потенцијала (HR - *Human Resources*). Научити основне принципе распоређивања и ефикасне употребе људских потенцијала сагласно планирању и моделу организације. Усвојити основне принципе здравог мотивисања и повећања задовољства HR-а. Приказати различите менаџерске и лидерске стилове. Овладати моделом руковођења у правцу постизања циљева. Разумети и препознати основне елементе процеса људског комуницирања. Идентификовати и постати свестан сопственог начина комуникације са другим људима и унапредити га у различитим контекстима. Научити како организација и професионална улога могу утицати на људске односе у здравственој пракси. Унапредити усредсређивање на потребе наших клијената и пацијената. Како здравствени менаџер бити отворенији и мотивисанији за размену културалних искустава у мултикултуралном окружењу. Разумети процесе који утичу на везе између организације и окружења усредсређивањем на комплетно функционисање екстерних комуникација здравствене организације. Утврдити различите процесе екстерних комуникација: финансијске, снабдевачке, институционалне, спонзорске, партнерске. Дефинисати основне елементе социјалног маркетинга упоредо са могућностима примене у програмима здравствених сервиса.

Иход предмета

Развијеност вештине комуницирања и вештине стварања тима и лидерства.

Садржај предмета

ОБЛАСТ 1: Основна правила селекције радника. Принципи стварања и унапређивања тима (*team building*). Стварне и процењене потребе. Оријентација и распоређивање новозапослених. Анализа и описи теорија и стилова лидерства. Теорије мотивације. Принципи управљања организацијом према циљевима (MbO - *Management by Objectives*). Трансформисање проблема у циљеве. Евалуацију *pro et contra MbO*. Системи за обуку и континуирану едукацију здравствених радника. Евалуација *pro et contra* променама. Управљање културалним променама. Принципи организационе културе. Оптимизација процеса управљања вертикалним и хоризонталним мрежама.

ОБЛАСТ 2: Основни елементи процеса људског комуницирања. Идентификовање и унапређивање сопственог начина комуникације са у различитим контекстима. Увежбавање различитих врста и начина комуникације.

ОБЛАСТ 3: Процеси који утичу на везе унутар организације и окружења. Комплетно функционисање екстерних комуникација здравствене организације: финансијске, снабдевачке, институционалне, спонзорске, партнерске, медијске. Социјални маркетинг у програмима здравствених сервиса.

Препоручена литература

1. В. Јањић, М. Петровић, Вештина комуникације у здравству, Факултет медицинских наука, Крагујевац, 2017.
2. J. Coyle-Shapiro, K. Hoque, I. Kessler, A. Pepper, R. Richardson and L. Walker. Human resource management, University of London, 2013.

Број часова активне наставе: 60	Предавања: 30	Практична настава: 30
--	----------------------	------------------------------

Методе извођења наставе

Предавања и вежбе (PBL)

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току наставе	20	Усмени испит	50
семинар	30		

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: МИКРОЕКОНОМИЈА - ОПШТА И ФИНАНСИЈСКА ЕКОНОМИЈА У ЗДРАВСТВУ			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Уписан други семестар мастер академских студија			
Циљ предмета Стицање теоријских знања из области микроекономије (општа и финансијска економија) и њихова примена у решавању практичних проблема.			
Исход предмета Оспособљеност за дефинисање основних категорија и релација у микроекономији. Разумевање ефикасности тржишта, система опорезивања и царина. Разумевање економике јавног сектора и савршене и несавршене конкуренције. Разумевање теорије избора и основних инструмената у финансијама.			
Садржај предмета Теоријска настава Економски принципи и начин економског резоновања. Трговина, размена. Понуда и тражња - начин функционисања тржишта, еластичност понуде и тражње и њена примена. Понуда и тражња и економска политика државе (контрола цена и порези). Потрошачи, производи и ефикасност тржишта; опорезивања и царина. Економика јавног сектора: екстерналије, јавна добра и заједнички ресурси. Привредно друштво: трошкови производње. Савршена конкуренција: тржишна равнотежа, успостављање равнотеже на кратак и дуги рок, предузеће на конкурентском тржишту. Несавршена конкуренција: монопол, олигопол, монополистичка конкуренција, производна и тржишна структура развијене тржишне привреде. Тржиште фактора: рад и капитал. Теорија избора. Финансије - основни инструменти (временска вредност новца, новац и цене на дуги рок, инфлација).			
Практична настава Решавање различитих микроекономских проблема кроз студије случајева.			
Литература 1. Д. Крагулј, Економија: основи микроекономске и макроекономске анализе, Факултет организационих наука, Београд, 2023. 2. A. J. Makin, Global Finance and the Macroeconomy, Palgrave Macmillan UK, 2003.			
Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе Предавања, проактивни рад у малим групама на вежбама, семинарски рад, решавање проблема и други облици наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе активност у току предавања	Поена 30	Завршни испит писмени испит	Поена 70

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: ОТКРИВАЊЕ, ИСТРАГА, ОДВРАЋАЊЕ И ПРЕВЕНЦИЈА ПРЕВАРА У ЗДРАВСТВЕНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Уписан други семестар мастер академских студија			
Циљ предмета. Оспособљавање студената за препознавање и спречавање злоупотреба и превара у здравственим организацијама. Упознавање студената са различитим приступима и моделима потребним за детекцију и сузбијање преварних и коруптивних активности.			
Исход предмета. Поседовање релевантних знања и вештина за сагледавање утицаја злоупотреба и превара на пословање здравствене организације; идентификовање улоге и одговорности особља, менаџера, руководилаца, јединица за интерну ревизију у спречавању и реаговању на злоупотребе, преваре и корупцију.			
Садржај предмета Теоријска настава Појмовно одређивање преваре и злоупотребе. Таксономија превара и злоупотреба у здравственим организацијама. Улога менаџмента у идентификовању и превенцији преварних и коруптивних радњи и други релевантни актери. Починиоци преварних радњи и злоупотреба у здравству (преваре од стране пружалаца и прималаца здравствених услуга, осигуравајућих компанија, добављача, запослених, агената; друге преваре у институционалном окружењу). Превенција преварних радњи и злоупотреба у здравственим организацијама. Улога етике у превенцији злоупотреба и превара. Спровођење истраге преварних радњи и злоупотреба у здравственим организацијама. Приступи и модели откривања превара у здравственим организацијама. Употреба савремених технологија у спречавању и откривању превара у здравственој заштити. Специфичне контроле за спречавање превара („чврсте“ и „меке“ контроле). Дефинисање и методе прања новца. Детекција и превенција прања новца у здравственим организацијама. Правни аспекти који се односе на злоупотребе, преваре, прање новца и корупцију у здравственим организацијама.			
Практична настава Анализа студија случаја којима се илуструју различите врсте злоупотребе, преваре, корупције и прања новца у здравственим организацијама.			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> I. D. Kocakoç, The Role of Artificial Intelligence in Health Care, In The Impact of Artificial Intelligence on Governance, Economics and Finance. Singapore: Springer Nature Singapore, 2022. D. Smith, Fraud and Corruption: Cases and Materials, Springer Nature, 2022. J. T. Wells, N. S. Bradford, G. Geis, J. D. Gill, W. M. Kramer, J.D., Ratley, J. Robertson, Fraud examiners manual, Association of Certified Fraud Examiners, 2021. С. Николовски, С. Милојевић, Ј. Џвијић, „Преварне радње у здравству и специфичности њиховог идентификовања“, поглавље у: А. Чудан и остали, Форензичко рачуноводство, истражне радње, људски фактор и примењени алати, уредник С. Кнежевић, стр. 199-216, Факултет организационих наука, Београд, 2021. T. Ekin, Statistics and Health Care Fraud: How to Save Billions, Chapman & Hall, 2019. C. E. Piper, Healthcare fraud investigation guidebook, CRC Press, 2017. 			
Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методе извођења наставе Предавања, дискусије, студије случајева, симулације, гостујућа предавања и други облици наставе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Посна	Завршни испит	Посна
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава	30		

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите		
Назив предмета: СТРУЧНА ПРАКСА		
Статус предмета: Обавезан		
Број ЕСПБ: 3		
Услов: Уписан други семестар мастер академских студија		
Циљ предмета Стицање практичних искустава током боравка студента у здравственим установама или другим радним амбијентима од значаја за развој каријере.		
Исход предмета Надоградња теоријског знања стеченог након похађања програма Менаџмент у систему здравствене заштите и усвојеност практичних активности од значаја које су реализоване током боравка у здравственим установама или другим радним амбијентима у којем студент очекује да ће реализовати своју професионалну каријеру.		
Садржај предмета Програм стручне праксе Тронедељни боравак у здравственим установама и организацијама у којима се обављају различите делатности повезане са студијским програмом. Избор тематске целине и здравствене установе или друге организације спроводи се у консултацији са предметним професором/ментором. Пракса се може обављати и у иностранству. Током праксе студенти воде дневник рада у коме описују послове које обављају, закључке и запажања. Након обављене праксе, студенти праве извештај у форми семинарског рада са задатом темом који бране пред предметним професором/ментором.		
Литература У договору са предметним професором/ментором.		
Број часова активне наставе: 0	Теоријска настава: 0	Практична настава: 0 Остали часови: 30
Методе извођења наставе Практичне активности од конкретног значаја за појединачног студента, консултације и писање дневника стручне праксе у коме студент описује активности и послове које је обављао за време стручне праксе.		
Евалуација стручне праксе		

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите			
Назив предмета: Завршни мастер рад - истраживање			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Уписан други семестар мастер академских студија			
Циљ предмета Оспособљавање студената за самостално дизајнирање истраживања, спровођење истраживања, стицање способности проналажења адекватних литературних података претраживањем иностраних и домаћих база података, стицање вештине примене адекватне методологије истраживачког рада, примена претходних знања из области статистичке обраде резултата.			
Исход предмета. Припрема и оспособљавање студента за самосталну израду и одбрану завршног мастер рада.			
Садржај предмета Истраживање студента се одвија под супервизијом ментора: дефинисање теме завршног рада; израда детаљног плана истраживања; претраживање литературе; спровођење истраживања; избор адекватне статистичке методе; интерпретација добијених резултата и дискусија - оспособљавање за самосталну израду и одбрану мастер рада.			
Литература Литература у подручју истраживања којом ће се студент бавити Релевантна литература препоручена од ментора			
Број часова активне наставе: 30	Теоријска настава: 0	Практична настава: 0 СИР: 30	
Методе извођења наставе Консултативни рад са ментором, прикупљање и преглед литературе, спровођење истраживачког дела, синтетисање теоријских сазнања и резултата истраживања у писаној форми, презентација.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
истраживачки рад	40	писмени испит	
израда нацрта писаног пројекта	30	презентација и одбрана нацрта писаног пројекта	30
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Студијски програм: Мастер менаџмент у систему здравствене заштите		
Назив предмета: Завршни мастер рад - израда и одбрана		
Статус предмета: Обавезан		
Број ЕСПБ: 4		
Услов: Уписан други семестар мастер академских студија		
Циљ предмета Оспособљавање студента за практичну примена знања стечених током студија; примена методологије истраживачког рада на конкретном проблему; примена знања из области статистичке обраде података и одговарајуће табеларно-графичке презентације; стицање способности презентовања резултата истраживачког рада у писаној форми и кроз усмену одбрану		
Исход предмета Успешна одбрана завршног рада и оспособљеност за даљи научноистраживачки рад из области менаџмента у систему здравствене заштите и самостално публиковање резултата својих истраживања – стицање вештина и знања које ће у својству едукатора користити у процесу континуиране едукације.		
Садржај предмета Израда и одбрана завршног мастер рада представља последњу фазу израде завршног рада. Након консултација са ментором у којима су дефинисани тема и дизајн истраживања, неопходна литература и након одговарајуће статистичке анализе добијених резултата, студент приступа самосталној изradi и одбрани рада. Завршни мастер рад мора бити у форми која садржи следећа елементе: увод, циљеви, материјал и методе, резултати, дискусија, закључак и референце. Рад треба да буде позитивно оцењен од стране два рецензента. Након наведеног, коначна, укоричена верзија завршног рада са извештајима рецензената, доставља се надлежној служби и назазује се датум јавне усмене одбране пред трочланом комисијом. Комисија оцењује завршни мастер рад оценом од 5-10, а добијена позитивна оцена (6-10) улази у просечну оцену студента. Неодбрањен завршни мастер рад оцењује се оценом 5. По завршетку одбране, сва документација се предаје надлежној служби.		
Литература Литература у подручју истраживања којом ће се студент бавити Релевантна литература препоручена од ментора		
Број часова активне наставе: 0	Теоријска настава: 0	Практична настава: 0 Остали часови: 15
Методе извођења наставе Консултативни рад са ментором		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит
активност у току предавања		писмени испит
практична настава		одбрана завршног рада
колоквијум-и		.....
израда завршног рада	70	